

Statnett
firmapost@statnett.no

Dato: 06.03.2026
Vår referanse: 2246466
Saksbehandler:
Deres referanse:

HØRINGSINNSPILL – NY MODELL FOR STATNETTS TARIFFER – OPPFØLGING AV KONKRETE FORSLAG

Viser til høringsnotat datert 23.01.2026.

Statnett viser til en betydelig kø med ønske om tilknytninger i transmisjonsnettet. Dette gjelder først og fremst etablering av store datasentre, samt utvikling og nyetablering av annen industri. Parallelt er det også stor interesse for utvikling av nye pumpekraftverk. I tillegg til alminnelig reinvesteringer, møter Statnett et betydelig behov for nyinvesteringer, kommende 15 års periode.

Parallelt med økte investeringer, opplever også Statnett en formidabel vekst i systemkostnadene. I sum medfører dette at tillatt inntekt har vokst kraftig de siste årene. Dette har foreløpig ikke gitt den utviklingen i tariffnivået som en burde kunne forvente, siden store flaskehalsinntekter har dekket inn omkring halvparten av tillatt inntekt.

Slik Glitre Nett ser situasjonen, står vi overfor en rekke forhold som vil medføre en unormal stor vekst i nettleien, i årene som kommer.

- Betydelige behov for nyinvesteringer
- Økte/høye systemkostnader
- Mulig svikt i flaskehalsinntektene

På inntektssiden har Statnett og andre netteiere, i hovedsak tre kundegrupper:

- Innmating
- Industri, store bedrifter tilknyttet transmisjonsnettet eller regionalt distribusjonsnett
- Alminnelig forbruk

Statnett har som nevnt, også betydelige flaskehalsinntekter, som er en sak for seg.

Ifølge informasjon i fra Statnett er det tilknytningsforespørsler knyttet til nye industribedrifter og pumpekraftverk (viser til webinar 19. november 2025), som er de store driverne. I tillegg observerer Statnett liten vekst i forbruket til alminnelig forsyning. Det er heller tvert om, svakt avtagende utvikling.

Flaskehalsinntekter

Dagens nivå på flaskehalsinntektene, har siden 2022, bidratt med en betydelig inntekt til Statnett. Denne inntekten har medført relativt lave uttakstariffer de påfølgende år. Det er knyttet en viss usikkerhet til størrelsen på denne inntektsposten fremover, likeledes hvorvidt Statnett får beholde disse pengene, eller om deler av disse pengene skal disponeres til nettinvesteringer i EU.

Glitre Nett

Med stor usikkerhet rundt den største inntekstposten til Statnett, er det særdeles viktig at Statnett gjennomfører en gode og helhetlige vurderinger, når de nå foreslår endringer i tariffmodellen.

Kostnadsriktighet

Glitre Nett deler Statnetts bekymring i forhold til hvordan tillatt inntekt fordeles mellom deres kundegrupper, med gjeldende tariffmodell. Industrien, som er en av de største driverne til behov for nyinvesteringer, har med dagens tariff en rabatt på 50%. Vi har stor forståelse for at den blir utfordret og om grunnlaget for denne rabatten, fortsatt er gjeldende.

For innmating må Statnett og andre netteiere forholde seg til gjeldene regelverk bestemt av EU og gjeldende tarifforskrifter.

Statnetts løsning

Statnett hadde også en høring våren 2025, der de foreslo å se nærmere på 10 ulike forhold. I tillegg har vi en tidsbegrenset dispensasjon knyttet til energileddet. Det er derfor mange elementer i spill, selv om det er to konkrete forslag som er omfattet i denne høringen.

- Innføring av et kapasitetsledd
- Strengere krav til fleksibilitet i industritariffen

Industritariffen

Slik Glitre Nett forstår de konkrete forslagene, er begge rettet inn mot industritariffen. Det kan synes å være i tråd med prinsippet om kostnadsriktighet.

Hvordan disse forslagene slår ut for Statnetts kunder, og hvilken omfordelingsvirkning den har, er ikke dokumentert i fra Statnetts side. Hver og en kunde kan beregne hvordan dette slår ut for en selv, men en ser ikke den samlede omfordelingsvirkningen.

Glitre Nett er innforstått med at den største forbruksveksten ser ut til å komme innenfor industrisegmentet og at tariffomleggingen i all hovedsak er innrettet for å møte dette forbruket.

Våre konkrete kommentarer til de foreslåtte tariffelementene

Vi forutsetter at Statnett har juridisk grunnlag for å gjennomføre de endringene de foreslår og at dette faktisk er vurdert.

Innføring av et kapasitetsledd, kan litt enkelt sagt være en måte å vanne ut k-faktoren, samt at den kan være noe mer treffsikker i forhold til industribedrifter, enn dagens fastledd. For å oppnå at prissignalet skal virke etter hensikten, bør det nå fram til kundene. Nå er det ikke oppgitt hvor stor andel av det fremtidige industriforbruket som forventes å være tilknyttet transmisjonsnett og hvor mye som vil være tilknyttet regionalt distribusjonsnett. En rimelig antagelse kan være at en relativt stor andel vil være tilknyttet regionalt distribusjonsnett. Gitt at dette er riktig, bør en velge tariffprinsipper som kan være gjennomgående på begge nettnivåer. Statnetts forslag:

- 31. høyeste målte timesverdien
- registrert de tre siste og inneværende år
- korrigeret for eventuell transitt
- mulig korreksjon for omkoblinger i nettet, initiert av systemansvarlig

Glitre Nett

Glitre Nett ser det som lite rasjonelt og innføre en slik tariff mot sine kunder. Den er for komplisert, den vil kreve manuell oppfølging og den vil fort kunne bli gjenstand for diskusjoner mellom oss som netteier og våre kunder. I tillegg er vi svært kritiske til en så lang avregningsperiode. Vårt forslag er heller å gå på månedsavregning, basert på månedsmaks, slik vi har lang tradisjon for i lokalt distribusjonsnett, samt for regionalt distribusjonsnett hos noen netteiere.

Statnett har flere roller, herunder netteier og systemansvarlig. I det forslaget som her er lagt fram, kan disse rollene påvirke hverandre på en uheldig måte. Statnett som systemansvarlig kan pålegge omlegging av driftsmønstre hos et underliggende selskap, som igjen kan påvirke

avregningsgrunnlaget til Statnett som netteier. Dette er uheldig, og Statnett bør svare ut denne tematikken på en bedre måte. Statnett foreslår også strengere krav til fleksibilitet i industritariffen. Glitre Nett har ingen sterke synspunkter på dette, men forutsetter at Statnett har juridisk dekning for sin foreslåtte modell.

Vi vil igjen minne om at alminnelig forbruk utgjør den residuale delen av regnestykket, når Statnett skal dekke opp sin tillatte inntekt. Dette er en forbruksgruppe som i svært liten grad forårsaker behov for nyinvesteringer i transmisjonsnettet. Det er også en forbruksgruppe som i stadig større grad stiller med fleksibilitet enten gjennom fleksibel nettleie eller markedsbaserte løsninger. Det er stadig en utvikling blant aggregatorer, som samler bidrag i fra enkelt anlegg og akkumulerer dette til bidrag i reservemarkedene. Det er derfor ikke unikt at det kun er industrien, i større leer mindre grad, som stiller med fleksibilitet, det samme gjør alminnelig forbruk. Skal Statnett få til en bærekraftig tariffstruktur over tid, må en passe ekstra godt på å plassere kostnadene der de faktisk hører hjemme.

Øvrige utviklingstrekk

Bransjen er i utvikling og netteierne møter i stadig større grad et ønske om hybride målepunkt. Det vil si at det ikke lenger er kun snakk om uttak eller innmating. Vi har hatt en periode med etablering av mye lokal produksjon, det vil si produksjon bak eksisterende måler. Regulator fulgte opp med eget regelverk for plusskunder. Den samme utviklingen ser vi nå i «tyngre» tilknytningspunkter. Det mest relevante er batteriinstallasjoner og forbruk til pumpekraftverk. Tariffering av slike punkter er på dagsorden, både hos nettselskap og hos regulator. Det kan synes som om Statnett har oversett denne problematikken, i dette høringsnotatet. Glitre Nett vil derfor anmode Statnett om å reflektere noe mer rundt dette, før utforming av nye tariffledd konkluderes.

Med vennlig hilsen
Glitre Nett AS

Knut Olav Bakkene

Brevet sendes ut uten signatur. Brevet er godkjent etter interne rutiner.